

--6.

Na potpuno monopoliziranom tržištu dostatan je
samo regulatorna agencija

Poduzeću za investiranje u jednogodišnje proširenje kapaciteta treba dva milijuna kuna. Ta sredstva (ulagački kapital) su pribavljena na sljedeći način:

1 mil. kn emisijom dionica

1 mil. kn zaduživanjem u banci s kamatom od 5%

Pretpostavimo da je normalna očekivana stopa povrata u pothvatima sličnog stupnja rizika jednaka 10%. Koliko iznosi trošak kapitala za tu investiciju?

7,5%

$$(200000(10\% \text{ od } 2\text{mil}) - 50000(5\% \text{ kamata})) / 2000000 = 0,075$$

Mjerodavno tržište ima:

dimenziju proizvoda i geografsku dimenziju

Prema Peltzmanovoj poopćenoj teoriji privatnog interesa regulator odabire onu cijenu koja mu donosi najveću političku potporu. Točka koja određuje tu cijenu je:

točka u kojoj se dodiruju funkcija profita i izopolitička krivulja

Osnovna zadaća Shermanovog zakona iz 1890. godine je bila:

kreiranje pravnog okvira za slobodno tržišno natjecanje

Za definiranje mjerodavnog tržišta koristi se:

SSNIP test

Koja od navedenih karakteristika je određuje pojam neovisnosti regulatora?

neovisnost u implementaciji regulatorne politike

Troškovna orijentacija cijena jedan je od osnovnih modela regulacije cijena proizvoda ili usluga poduzeća koje ima vladajući položaj ili status monopola na tržištu. Cijena koju određuje regulator mora osigurati:

nadoknadu svih troškova poslovanja

Deregulacijom se mijenja prevladavajuća tržišna struktura, gdje se:

monopol pretvara u oligopol

Prema zaštiti tržišnog natjecanja u EU nije dozvoljena državna pomoć koja u bilo kojem obliku remeti konkurenciju i negativno utječe na trgovinu između članica. Koja od navedenih oblika državne pomoći je ipak kompatibilna sa zajedničkim tržištem?

pomoć za razvoj pojedinih slabo razvijenih regija

--7.

Što je mjerodavno tržište?

Najmanja grupa proizvoda i najmanje geografsko područje za koje hipotetski monopolist može barem malo (ali značajno) i trajno podići cijene i svoj profit, a da pri tom ne dođe do dovoljne protureakcije kupaca.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja razmatra zahtjev za spajanjem dvaju kompanija na tržištu koje je ocijenjeno kao srednje koncentrirano. Analizom je utvrđeno da će spajanjem HH indeks povećati za 120. Što će Agencija učiniti?

Zaključit će da ovo spajanje može imati utjecaja na tržišno natjecanje i provest će dodatne analize prije donošenja konačne odluke.

Vladajući položaj na tržištu može se definirati kao:

Stanje tržišta u kojemu se promatranom poduzeću isplati poduzimati strateške mjere koje vode ka unazađenju konkurencije

Analizom je utvrđeno da je Herfindahl-Hirschmannov indeks za neko tržište jednak 0.1. Koliki je efektivni broj poduzeća na tom tržištu?

10 ($N=1/HH_{\text{indeks}}$)

SSNIP je konceptualni alat za detektiranje:

Ekonomskih granica tržišta

SMP (Significant Market Power) se prevodi na hrvatski jezik kao:

Dominantni tržišni položaj

SSNIP može dovesti do krivog zaključka ukoliko je:

Profit maksimiziran

Dvije tvrdnje od navedenih nisu točne. Koje?

Spajanje je oblik ograničavanja tržišnog natjecanja i uvijek je zakonom zabranjeno.

Vladajući položaj na tržištu nema nikada opravdanja i sam po sebi predstavlja anitkompetitivno ponašanje.

Točne su:

Istiskivanje s tržišta vrlo je često prisutno na mjerodavnim tržištima na kojima djeluju jake kompanije s vertikalno integriranom strukturom.

Visoka razina vertikalne integracije na nekom tržištu predstavlja jednu od mogućih ulaznih barijera novim konkurentima.

Predatorsko poduzeće držat će svoje cijene niskima kako bi uništilo postojeće konkurente i spriječio ulazak novima. Netočno

Što predstavlja efektivni broj konkurentskih poduzeća?

Broj zamišljenih poduzeća s jednakim tržišnim udjelima koji bi dao jednak iznos HH indeksa kao i promatrano stvarno tržište.

SSNIP je skraćenica koja znači:

Small but Significant and Non-stationary Increase in Price

--8.

Mora li i zašto regulirana cijena monopolistu omogućiti nadoknadu troškova investicija?

Mora, jer je primjerena razina investicija potrebna za osiguranje dugoročne proizvodnje dobara ili usluga koje on proizvodi

Koje je ispravno shvaćanje pojma deregulacije tržišta?

Omogućavanje razvoja učinkovite samoodržive konkurencije pomoću regulatorne intervencije, pa prepuštanje kontrole nad tako razvijenim tržištem agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja

Koje od sljedećih obilježja ne karakterizira dobro ustrojene i operativno neovisne regulatorne agencije?

Vlada ima zakonsko pravo kontrole kredibiliteta odluka agencije i, u slučaju krajnje potrebe, njihovog poništavanja

Čemu služe regulatorne mjere koje regulatorna agencija nameće poduzeću koje zlorabi tržišnu snagu?

otklanjanju zloporabe tržišne snage

Inflacija troškova u protekloj godini iznosila je 5%. Regulatorna agencija očekuje da će u predstojećoj godini za koju određuje reguliranu cijenu poduzeća s vladajućim položajem on racionalizirati svoje troškove za 2%. Ako je regulirana cijena do sada bila 10 kn po jedinici proizvoda, koliku će cijenu po jedinici proizvoda regulator odrediti za predstojeću godinu?

10,3 kn/j.p

Analizom tržišta regulatorna agencija utvrdila je da poduzeće ima vladajući položaj. Istovremeno, ono nije i ne poduzima nikakve strateške poteze kojima bi unazadilo konkurenciju. Što će učiniti racionalna regulatorna agencija?

Neće učiniti ništa

Pri utvrđivanju degradacije kvalitete usluge kod telekomunikacijskog operatera primjenjuje se mjera:

obveza nediskriminacije

Koja je najčešća i najlogičnija reakcija reguliranog poduzeća kojemu je odobrena preniska cijena?

Odustajanje od investicija, a zatim i pokušaj redukcije ostalih troškova

Što ne spada u nadležnost agencija za zaštitu tržišnog natjecanja?

određivanje cijena monopolista

U regulatorne mjere se ne ubraja:

obveza ne nametanja regulatornog troškovnog računovođa

"Klasični" cilj suvremene regulatorne politike može se sažeto izreći na sljedeći način:

ostvariti uvjete na tržištu u kojima će se razviti samoodrživa konkurencija

Pri utvrđivanju degradacije kvalitete usluge kod telekomunikacijskog operatera primjenjuje se mjera:

obveza nediskriminacije

--9.

Strateško planiranje se odvija u:
pet faza

Za određivanje financijske oportunitosti projekta koriste se simulacijske analize poput Monte Carlo simulacije. Vrijednosti ulaznih varijabli u simulacijsku analizu su njihove distribucije vjerojatnosti. Kao rezultat simulacijske analize dobivaju se vrijednosti ciste sadašnje vrijednosti, interne stope povrata i vrijeme povrata investicije. Njihove vrijednosti su predstavljene kao:
distribucija vjerojatnosti

Strateška vizija ima svrhu:
definirati poslovne ciljeve poduzeća

Nakon izračunatih vrijednosti kriterija financijske oportunitosti dva međusobno isključiva projekta kompanija će izabrati sljedeći:
 $NPV1 > NPV2$; $IRR1 > IRR2$ (bira se veći NPV i veći IRR, NPV je jači)

Za projekt izgradnje vjetroelektrana kod investicijske banke podignut je kredit tako da je ponderirani trošak kapitala $WACC=6,5\%$. Račun ciste sadašnje vrijednosti projekta pokazao je da je ona pozitivnog iznosa. Kolika treba biti interna stopa povrata (IRR) kako bi projekt ekonomskim tijekom uspio ostvariti dobit.
 $IRR > 6,5\%$

Za vrijednost diskontne stope u izrazu za cistu (neto) sadašnju vrijednost projekta uzima se:
ponderirani trošak kapitala

Cista sadašnja vrijednost projekta može imati negativnu vrijednost.
Točno

SWOT analiza koristi se za:
strateško planiranje poslovanja poduzeća

Vrijeme povrata investicije predstavlja:
vrijeme potrebno za ostvarenje pozitivnog ekonomskog tijeka projekta

Uparite faze strategije s njihovim opisom:
faza1 izrada strateške vizije
faza2 utvrđivanje ciljeva
faza3 izrada strategije za ostvarivanje ciljeva i vizije
faza4 implementiranje i provođenje strategije
faza5 nadziranje razvoja, vrednovanje rezultata, iniciranje korekcija